SEYDAHMET KIRIMER

SOVYET CEHENNEMİNDE KÖYLÜ VE İŞÇİ DURUMU

ZONGULDAK KÖMÜR HAVZASINDA (ASMA, İHSANİYE, ESENTEPE, KİLİMLİ) — ZONGULDAK HALKEVİNDE — KARABÜK DEMİR ve ÇELİK FABRİKALARINDA KÖYLÜ ve İŞÇİLERİMİZE VERİLEN KONFERANS.

İSTANBUL 1948
PULHAN MATBAASI

𐱅𐰇𐰼𐰚

Faruk53

CAFER SEYDAHMET KIRIMER

SOVYET CEHENNEMİNDE KÖYLÜ VE İŞÇİ DURUMU

31 Mayıs 1948 de Asma - Üzülmez'de
1 Haziran 1948 de İhsaniye - Kozlu'da
2 Haziran 1948 de Esentepe - Gelik'de
3 Haziran 1948 de Kilimli'de
7 Haziran 1948 de Zonguldak Halkevinde
13 Haziran 1948 de Karabük Halk Sinemasında

Köylü ve İşçilerimize Verilen Konferans

İSTANBUL 1948
PULHAN MATBAASI

Türk Köylüleri, Türk İşçileri, Aziz Kardeşlerim!

Sizlere kızıl Rusya'daki, kızıl «Cennet» teki köylülerin ve işçilerin durumundan bahsedeceğim. Buna geçmeden Türk tarihinden bir iki vak'ayı hatırlatmağı faydalı buldum.

Bundan 2200 yıl evvel yaşamış, (M. Ö. 209) adı (Mete), sanı (Tancun) olan büyük Türk kahramanını, o zamanlar Türklerin düşmanı olan Çinliler sıkıştırmışlardı. Türkler dağınık, durumları da ağırdı. Çinliler üzerimize çullanmak istiyorlardı ve bunun için de bir takım bahaneler icat ediyorlardı. Bir gün, Mete'den, çok sevdiği, şerefi saydığı atını ve daha birçok şeyler istemişlerdi. Mete, zaman kazanarak hazırlığını tamamlamak için, hepsini vermişti. Nihayet bir gün de, kendisinden yurdunun bir parçasını istediler. Mete, bu durumda şu sözleri söyledi :

«Barışın bozulmaması için, benim olan her şeyi vermekten çekinmedim, çekinmem.. Lâkin, kıraç bile olsa, bir yurt parçasını vermektense, kanlı bir cenge atılmağı tercih ederim... Çünkü, o, benim değil, ulusundur..»

Bu yurt sevgisiyle bütün Türkleri bir bayrak altında toplamak, esirlikten kurtarmak gibi en mukaddes bir amaç ile cenge atılan Mete, en ümitsiz durumdan şanlı (Çin Sındığı) zaferiyle çıkmıştı (1).

---

(1) *Ömerhalis Bıyıktay, „Mete'nin Çin Sındığı Savaşı" 1935, İstanbul*

İki bin iki yüz yıldan beri de Türk milleti yurdunu daima böyle her şeyden, hattâ canından da aziz tanıdı ve onun korunması uğrunda daima canla, başla çarpıştı...

Türk tarihinden söyliyeceğim ikinci vak'a da şudur: Cetlerimiz Göktürklerin hakanlarından (Gültekin) bundan 1300 yıl evvel büyük bir taşa şu sözleri kazdırmıştı:

«Kardeşlerim, Beylerim, Bütün Milletim, İlerigelenlerim ve Kavmim! Beni dinleyin!... Bu taşı ben yazdırdım... söyliyeceklerimi ve kalbimdekileri oraya ben kazdırdım... Büyük cetlerim hükümdar olmuşlar ve Türk kavminin ülkesini ve nizamını kurmuşlar. Fakat onlardan sonra bunların tahtlarına geçenler, onlar gibi olamadılar. Onlar, doğru düşünceden mahrum ve fena kağanlardı... Beyler de kötü kimselerdi... Halk arasındaki nifak ve çekişme yüzünden, Çinlilerin kurnazlık ve hilekârlıklariyle, Türk kavminin imparatorluğu yıkıldı... Türkler elli yıl esir oldular... Fakat, üstte, mavi gökte Türklerin Tanrısı ve Türk toprağiyle sularının mukaddes dehâsı şöyle dediler: «Türk kavmi mahvolmayacak... O, yine hâkim bir kavim olacak...» (1)

(Gültekin) hakanın bin üçyüz yıl evvel söylediği gibi, Türkler, ne zaman düşmanlarının fitnelerine, hiyanetliklerine kapılmamış ve içlerinden çözülmemişlerse, birbirlerine karşı çıkmamışlarsa, onlar, yurtlarını daima en ümitsiz durumlardan kurtardılar, en çılgın, en azılı düşmanlarını perişan ettiler...

Türklerin, yurtlarını canlarından aziz tanıdıklarını, onu anneleri gibi sevdiklerini, onun namus ve şerefi uğrunda ölüme sevinçle atıldıklarını bilen Türk düşmanları, bize saldırmadan önce, daima bizi parçalamağa çalıştılar ve, bunda muvaffak olabilmek için, her vasıtayı, hattâ dini bile kullanmaktan çekinmediler...

Osmanlı imparatorluğunu kurmuş olan büyük Türk

---

(1) L. Râşonyı, Dünya Tarihinde Türklük Sah. 90, 1942, Ankara

kahramanlarından sonra gelen padişahlar, doğru düşünmaz, (Gültekin) hakanın dediği gibi, «fena hakanlar» olmuşlardı. Onlar, millete bir koyun sürüsü gibi bakarlardı. Bunlardan bilhassa sonuncusu, tarihimizin en kara günlerinden olan geçen dünya savaşı sonunda, mütareke devrinde devletimizin başında bulunuyordu. O, yurdumuza dört taraftan girmiş, ordumuzu dağıtmış, silâhlarımızı almış, devletimizi, istiklâlimizi yıkmış, milletimizi esir, halkımızı uşak yapmak isteyen düşmanlarımıza yardımdan kaçınmamıştı. Onun soysuz hükûmeti ve imansız, vicdansız sözde din adamları da d n - halife oyunlariyle Türkü Türke boğazlatmağa çalışmışlardı...

Bunlar, halkımızın cahilliğine, siyasetle alâkasızlığına güveniyorlardı.. Bunlar, Türk milletinin cahilliğini bilen, fakat, onun vicdanının uyanıklığını kavramayan mel'un karacahillerdi. Onlar, Türk vicdanında devleti, istiklâli, bayrağı, şerefi, namusu uğrunda binlerce yıldır sevine sevine döğüşmüş olan dedelerinin kahraman seslerinin canlı olarak yaşadığını anlayamayan imansızlardı.

Onlar, Anadolu köylüsünün her sazından, her güzel sesinden yükselen ve her biri bir şanlı destanımızı, bir akın zaferimizi canlandıran türkülerimizi ve onların ruhlarımızda yarattıkları heyecanları sezemeyen, duyamayan duygusuzlardı.

Evet, kaç asırlık istibdat baskısiyle halkımız, siyaset oyunlarını anlayacak durumda değildi... O, padişahından, halifesinden, hükûmetinden hiyanetlik beklemiyordu. O, mukaddes dinimizin bile bu hiyanetliğe âlet edilmeğe kalkışılacağını ummuyordu... Fakat o, tarihin en eski milletlerinden birisinin evlâdı idi... O, babasının, dedesinin, ağasının, yakınlarının hep sınır boylarında düşmanlarla çekişerek, tarihimizin, sonsuz mübarek şehitlerinin kafilelerine karıştıklarını biliyordu... Silâhla yurduna girenlerin ve bunu kolaylaştırmağa çalışanların hepsinin Türkün düşmanı olduğunu onun apaçık anlamaması kabil değildi... İşte, başlarında, mübarek kahraman cedlerinden bile u-

tanmayan padişah ve halife bulunan bütün o imansızlar takımı Türk halkının çoğunluğunun, Türk köylüsünün bu sağduygusunu, yurduna ve milletine candan bağlılığını kavrayamamalariyle, güvendikleri kuvvetli düşman larla birlikte mağlup ve perişan edildiler ve yurt topraklarından kaçtılar. Türkün büyük evlâdı, eşsiz kahramanlar kahramanı Gazi Mustafa Kemal: "Bizim ilham kaynağımız, doğrudan doğruya Türk milletinin vicdanı olmuştur ve daima da böyle olacaktır." demişti. Ve yine o ulu Gazi, bu kaynağın sonsuz kudretine inanarak: "Bu milletin evlâtlarının fedakârlıkları, kahramanlıkları için vâhidi kıyasî bulunamaz.", yani Türk kahramanlığı ölçüye sığmaz demiş ve milletine olan bu imaniyle, 2200 yıl evvelki Türk kahramanı Mete gibi, tarihin en ümitsiz görünen davasını en şanlı bir şekilde muzaffer kılmıştı.

Evet, Türk köylüsü, Türk işçisi cahildi.. Kadınlarımız onlardan da cahildi... Fakat, onların duygulu yüreklerinde yurda, bayrağa, şeref ve namusa bağlılık en sağlam, en canlı bir iman olarak yaşıyordu. Bu imanla, onlar, istiklâl savaşımızda da en yüksek fedakârlıklar, eşsiz kahramanlıklar göstermişlerdi. Bunu, yine Ulu Gazi, şu cümleleriyle tebcil etmişlerdi: «Dünyada hiç bir milletin kadını. (Ben Anadolu kadınından daha fazla çalışırım.. Mliletimi halâsa götürmekte, Anadolu kadını kadar himmet gösteririm), diyemez!..»

Bütün dünyayı takdirle şaşırtmış olan İstiklâl Savaşımız, şanlı zaferimiz, bu büyük Türk mucizesi, Türk çoğunluğunun, aydın, cahil, genç, ihtiyar, erkek, kadın, zengin, fakir hepsinin bu yurt mukadderetındaki uyanıklığiyle ve ona canından ziyade bağlılığiyle kazanılmıştı. Bu zaferden sonra, uzaktan yakından, bize bakanlar, tarihte hiç bir milletin, o bizim bulunduğumuz şartlarda, başaramadığı, başaramayacağı birlik ve kahramanlık mucizemizi şanlı askerlik geçmişimizle aydınlatmağa, ona bağlamağa çalıştılar.

Bu, elbette doğrudur. Fakat, bunun kadar, hattâ bun-

dan daha ziyade doğru olan Türk milletinin doğruyu, iğriyi, iyiyi, fenayı, dostu, düşmanı sezmesi, anlamasıdır. Haydi İstiklâl Savaşımızı ancak askerlik an'anemizle izah edelim.. Ya yine dünyayı o Türk mucizesinden daha fazla hayrete düşürmüş olan Türk inkılâbını Türk çoğunluğunun landan benimsemesini hangi geçmişe, hangi göreneğe bağcayalım?...

Eğer Türk halkının çoğunluğu inkılâbımızın Türk milletini yaşatacak, kuvvetlendirecek, yükseltecek bir yol olduğunu sezmeseydi, bu devrim bu kadar kolaylıkla yapılabilir miydi, bu kadar gelişir miydi?

Evet, Ulu Atatürk ve onun tarihî arkadaşları, İstiklâl Savaşını Türk halkının vicdanındaki yurt sevgisinin canlılığına inanarak başardıkları gibi, Türk inkılâbını da halkımızın seziş ve anlayışına güvenerek gerçekleştirdiler.. Bu kanaatı da Ulu Ata şu cümleleriyle belirtmişti : «Türke müsbet ve iyi bir şey veriniz, onun bunu reddetmesi ihtimali yoktur!.»

Evet, Türk, hem müsbet, iyi, faydalı şeyi anlar ve benimser ve hem de ona bunları ancak Türk vicdanlarının, Türk dimağlarının, Türk kalplerinin bulup vereceklerini bilir. Düşmanlarının yalancı vaatlerinin, yaldızlı haplarının onu yaşatmağa değil, ölüme sürükleyeceğini de o kavrar...

Bu büyük hakikat meydanda iken Türk halkının yurduna, mukadderatına ait meselelerdeki sağlam, doğru seziş ve kavrayışı bu kadar parlak bir şekilde isbat edilmişken, bütün bunları hiçe sayan bir düşman yine halkımızın cahilliğinden faydalanacağını sanarak bizim köylülerimizi, işçilerimizi bir takım yalan vaatlarla, bol keseden «cennet» yalanlariyle, mel'un tezvirleriyle kendi hükûmeti, kendi kardeşleri aleyhine tahrike, kışkırtmağa kalkışıyor.

Yeni rengi kızıl, yeni adı komünist olan eski emperyalist moskof bir taraftan her Türkün canından aziz tanı-

dığı Türk yurdundan parçalar istiyor, Türk istiklâline, Türk savunmasına el uzatmağa kalkışıyor; diğer taraftan da Türk köylülerine, Türk işçilerine sınıf düşünceleriyle yurt ve millet imanını çiğnettireceğini umuyor. Türkü her gün biraz daha kuvvetlendiren, yükselten inkılâbımızı boğmak istiyor.

Ne fecî bir şeydir ki, sayıları pek az da olsa aramızda bu hain emellerine âlet edecek adamlar da buldular...

Sayın Bay Hüseyin Cahit 1947 de yayınladığı «Komünist Tahrikleri Karşısında» eserinin 59 uncu sayfasında bunlardan ve bunların bizde gizli çalışmalarından şöylece bahseder:

«İçimizdeki komünist teşkilâtı hükûmet partisine açtığı mücadelede millî hâkimiyet, hürriyet ve demokrasi taraftarı görünmekle beraber, hakikî gayenin ne olduğunu etrafa ihtar etmekte kusur etmiyordu. Ele geçirilen bir komünist vesikasında şöyle deniliyor: «Partinin iç taktiği Türkiyenin bir Sovyet Cumhuriyeti olmasına yarayacak en kesin şartları bütün açıklığı ile mevzubahis etmekten çekinmez, çünkü bu, istediğimiz bir şeydir. Ve bunu kendi aramızda böylece konuşup bilmeliyiz.. Fakat etrafımızda henüz iyice olmamış unsurları ve *cahil halk yığınlarını ürkütmemek için onlara daha başka türlü ve sureti haktan görünerek konuşmamız ve politika yapmamız zarureti doğar* ki, bu partinin dış taktiğinden ibarettir.»

Bu satırlar bile, komünistlerin millî birliğimizi, cumhuriyetimizi, demokrasimizi yıkmağa azmettiklerini ve maksatlarına varmak için halkımızı «sureti hakdan» görünerek aldatmağa çalıştıklarını isbata kâfidir.

Dün Türk ta ihinin kudretini, Türk halkının sâlim sezişini anlamamış ve Türk köylülerini, işçilerini din namına savurdukları hezeyanlarla aldatarak koyun sürüleri gibi kendi mel'un emellerine âlet edeceklerini ummuş olan o dünkü imansız gafiller, nasıl hesaplarında aldanmışlarsa,

bugünkü kızıl emperyalistler ve onlara âlet olan vicdansız komünistler de Türk vicdanı, Türk sezişi, Türkün yurduna, inkılâbına, dinine, namusuna bağlılığı önünde de öylece bütün ümitlerinde aldanacaklardır.

Aziz kardeşlerim,

Türkün bu imanının kuvvetini anlamayan kızıllar, rusluğun elinde birer âlet olan sözde komünistler, bilhassa siz köylü, işçi kardeşlerimize: «Sizin saadetiniz komünizmdedir.. komünist olunuz!.» diyorlar. Bundan gayeleri Türk birliğini, kardeşliğini yıkmak, Türkleri birbirlerine karşı saldırtmak ve bu sayede Türklerin yurtlarını müdafaalarını gevşetmek ve bizi de bir çok bahtsız milletler gibi esirliklerine düşürmektir.

Sizlere: «Komünistlikle mesut olacaksınız.» diyorlar. Acaba onların hüküm sürdükleri yerlerde işçilerin, köylülerin durumu nedir?

Buna geçmeden önce, bu savaş sonundan beri gazetelerde okuduğunuz, işittiğiniz (Demirperde) den kısaca bahsedeceğim.

Bugün, dünya iki büyük kısma ayrılmıştır ve bunların birbirleriyle temas ve münasebetleri kesilmiştir. Zaten 30 yıldır bolşevikler bu sayede tutundular. Otuz yıldır onlar, halklarından hiç kimsenin Sovyetler diyarından, Rusya'dan harice gitmesine müsaade etmediler, etmezler. Dış memleketlerden, serbestçe gezmek, akrabalarını ziyaret etmek isteyenleri de Rusya'ya bırakmazlar... Hattâ yabancı memleketlerden gazete alan ve ecnebi radyosunu dinleyenleri sürgüne gönderir, hattâ öldürürler. Şimdi, işgal ettikleri memleketlerde de bunu tatbik ediyorlar. Bu memleketlerin de hariçle münasebetlerini kestiler. Bu suretle dünyayı ikiye ayırdılar. İşte bu durumdan dolayı da, dünya «Demirperde» ile ikiye ayrıldı, denilmektedir. Buna ne lüzum vardı? Bunu niçin yapıyorlar?

Eğer Sovyetler diyarı hakikaten bir «cennet» ise, eğer orada köylüler, işçiler, bütün halk rahat, bol ve mesut yaşıyorsa bu sıkı tedbire, bu «Demirperde» ye ne hacet vardı?

Rusya içindekilerin, Rusya dışındaki memleketlerdeki cehennemi görmeleri, onlar için daha faydalı olmaz mıydı? Bu takdirde, onlar bulundukları «cennet» i daha fazla sevmez, daha iyi benimsemezler miydi? O halde neden onların harice gitmelerine mâni olunuyordu ve olunuyor?

Eğer hakikaten Sovyetler diyarında ve onların bulundukları memleketlerde kurmağa çalıştıkları komünizm bir «cennet» ise, dıştan yabancı memleketlerden oralara gelmek isteyenlere neden müsaade edilmiyor? Onların gelip de bu «bolluğu», bu «rahatlığı», bu «saadet» i görmeleri daha iyi olmaz mıydı? Bu sayede bütün gelenlerin bu «mesut durum» un her memlekette gelişmesine canla, başla çalışmaları temin edilmiş olmaz mıydı?

Evet, bunu onlar da pek iyi bilirler. Eğer Sovyetler diyarında cennet değil, buna az da olsa benziyen bir durum olsaydı, onlar elbette bunu yaparlardı... Fakat canlandırdıkları idare cehennem olunca bunun görünmesini, anlaşılmasını elbette istemezler. Bunu görenler, anlayanlar ne kadar çok olursa, onların yalanlarına o kadar set çekilmiş olacak. Bunun için de onlar, Rusya içindekilere, Sovyetler dışındaki memleketlerde yaşayan halkların aç, çıplak olduklarını, korkunç bir yoksuzlukla kıvrandıklarını, saatlerce fırınlar önünde nöbet bekledikleri halde ekmek alamadıklarını söyleyerek, Rusya içindekileri bu yalanlariyle aldatmağa uğraşırlar. Dışarıdaki köylü ve işçilere de komünizmin «cennet» olduğunu yayarak, onları hükûmetleri, milletleri aleyhine ayaklandırmağa ve bu suretle kendi mel'un düşman maksatlarına âlet etmeğe çalışırlar.

Sovyetler diyarında, değil yabancı memleketlere çıkabilmek, memleket içinde bile serbestçe gezebilmek mümkün değildir. Bu maksatla 27.12.1932 kararnamesiyle, memleket içinde bir yerden diğer bir yere gidebilmek için, mecburî pasaport sistemi kuruldu.

Bu harpte Kızılordu Avrupa'ya gelince ne gördük? Bir açlar sürüsünün her tarafı, her evi talan ve yağma etmesi.. İhtiyar kadınların, küçük kız yavruların bile namuslarına, hayvanlar gibi sürüler halinde, tecavüz etmeleri. Rus trenlerinin cehennem dedikleri Avrupa'dan yiyecek ve giyecekleri, her şeyi, aylarca, "cennet" dedikleri açlar diyarına taşıması.

Sizlere inanamayacağınız bir hakikatı söyliyeceğim. Avrupa'yı görmüş Rus askerlerinden hiç birisi gördüklerini Sovyetler diyarında söyliyemez, anlatamaz. Buna teşebbüs edenler, Rusya'da 15 milyondan fazla insanın can çekiştiği tel örgülerle çevrilmiş temerküz kamplarına gönderilir ve yıllarca mecburî işe mahkûm edilirler.

Sovyetler diyarında ne söz, ne fikir, ne basın, ne vicdan hürriyeti ve ne de her köylü ve işçinin istediği işde, istediği yerde çalışma serbestliği vardır. Orada işçiler hâkimiyeti değil, işçileri de, köylüleri de esir gibi çalıştıran küçük bir azınlığın saltanatı vardır. Orada bu azınlık zulme, tethişe ve bilhassa yalana, aldatmağa dayanarak hüküm sürer ve halk bu yalancı "cennet"te bir cehennem hayatı yaşar.

Gelelim komünist cehennemindeki köylü ve işçilerin durumlarına:

Aziz kardeşlerim!

Aynası işdir kişinin, lâfa bakılmaz... Bütün dünyada sözü ile işi, vaadleriyle yaptıkları arasında korkunç uçurumlar olan bir siyasî parti varsa, o da, komünist partisidir.

Onlar: «En geniş, en hür, en hakikî demokrasi bizdedir..» derler. Halbuki onların idare ettikleri yerlerde insanlar düşündüklerini serbest söyleyemezler.. yazamazlar.. diledikleri zaman, diledikleri yerde dilediklerini toplu olarak dertleşemezler.

Orada her şey hükûmetin, gizli polisin sıkı kontrolü, baskısı altındadır. Dünyada hiç bir idarede onlarda olduğu kadar, jurnalcılık, hafiyelik yoktur. Orada hiç kimse birbirinden emin değildir. Babanın evlâdına, kardeşin kardeşe bile itimadı yoktur. Herkes müthiş bir korku içindedir.

Onlar: «Bizde işçiler hâkimiyeti vardır.» diyorlar. Halbuki işçilerin köle gibi çalıştırıldıkları bir idare varsa, o da komünist idareleridir. Orada işçiler, ancak komünist idaresinin göstereceği yerde köle gibi çalışmağa mecburdur. Onlar işini terkedemezler. Hattâ 25 yıllık işçilerden hastalığı sebebiyle işine geç kalanlarının hapse atıldıkları da vakîdir.

Orada işçiler, sözde sekiz saat çalışırlar. Fakat hakikatte bu ekseriya 12 saati de geçer. Onlar, bunu da kitaba uydurarak: «Bizim işçilerimiz gönüllü olarak çalışırlar.» derler.

Onlar: «Her işçi aynı yevmiyeyi alacak!..» demişlerdi. Halbuki yevmiyeler arasındaki fark hiç bir yerde oradaki kadar büyük değildir. *Faraza, Donez kömür ocaklarından* birisinde aynı işde çalışanlardan 60 işçi 1000 - 2500 ruble arasında kazanıyor. 75 i 800 - 1000 ruble, 400 ü 500 - 800 ruble, 1000 işçi de ayda 300 - 500 ruble arasında alıyorlar. (1)

Orada her işçinin her gün yapmağa mecbur olduğu asgarî iş gayet yüksek olarak tayin edilmiştir. Bunu yapmayanlara verilen ağır cezalar yüzünden işçilerin sağlığı tamamiyle harap olmaktadır.

En küçük bir hatası bile «hükûmete düşmanlık için bir ihmal» tanılarak, işçiler, şiddetli cezalara çarptırılırlar. Dünyanın hiçbir yerinde işçiler, bu kadar ağır cezalara çarptırılmazlar. Bu cezaları komünist olan fabrika müdürleri, fırka adamları ve polis verir. Bunlara ıışçiler itiraz edemezler. İşçiler teşkilâtı buna karşı gelemezler. Bu cezalarla işçiler daima baskı altında tutuldukları gibi onlar, ceza olarak, işçileri hastalık sigortalarından da mahrum edebilirler.

---

(1) — Moskova, "Trud„ gazetesi, 20. 1. 1936

Ve bununla da işçileri tehdit ederler. Bunlarıin hepsinden korkunç olan ceza da, işçilerin mecburî iş kamplarına sürülmeleridir. Oralarda işçiler bedava, ancak yağsız bir balık çorbasiyle yıllarca çalışmağa mahkûm edilirler. Bunlar bu kamplarda, siyasî mahkumlarla birlikte en ağır işlerde, en amansız bir şekilde çalıştırılırlar. Bütün bu kamplar, telörgülerle çevrilmiştir ve siyasî polisin sıkı kontrolü altındadırlar. Buradakilerin hariçle mektuplaşmalarına bile müsaade edilmez.

Rusya'da işçiler aldıkları yevmiyelerle katiyyen geçinemezler. Çünkü işçilerden, gelir vergisinden başka, kültür işleri, sendika, sigorta, milletler arası inkilâp kahramanlarına yardım sandığı, kızılhaç, allahsızlar teşkilâtı... gibi işler ve teşkilâtlar için de vergi kesilir. Bunlardan da başka, her işçi her yıl bir aylık çalışma gelirinin tutarı kadar, dahilî isrikraz almağa mecbur tutulur.

Sovyet istatistiklerine göre, Rusya'da bugün en az ücret alan işçilerle en yüksek ücret alan usta, mühendis, fabrika müdürü, devlet memurlarının maaşları bir araya getirilmek suretiyle yapılan ortalama hesapta, Soyvet işçisinin aylık vasatî kazancı beş yüz ruble olarak gösterilmektedir. Haftada 48 saatlik çalışma üzerinden hesaplanan bu ücrete nazaran, işçinin saat başına aldığı para 2,40 ruble eder. Şurasını tekrarlayalım ki, bu vasatî, en az ücret alanlar ile en yüksek ücret alanların kazançlarının bir araya getirilerek hesaplanmasından dolayı, asgarî ücretten çok yüksek gösterilmiştir. Yoksa, yalnız işçilerin kazancı hesap edilirse, işçinin asgarî ücreti bu beşyüz rubleden çok aşağı düşer. Biz, Sovyet istatistiklerinin gösterdiği bu vasatî ücreti mukayesemize esas olarak alalım:

Siz de bilirsiniz ki, emek mukabilinde alınan paranın azlığı veya çokluğu kendi kendine bir şey ifade etmez. Asıl esas olan, bu kazanılan para karşılığında neler alınabileceğidir. Aranızdaki yaşlı arkadaşların da hatırlayacağı gibi, 1914 Cihan Harbinden evvel Türkiyemizde bir kuruşa bir okka ekmek, üç kuruşa bir okka et, yüz paraya bir okka

şeker alınırken, günde on kuruş kazanan bir işçimiz rahat geçinirdi. Demek ki, mesele, ne kazanıldığında değil, kazanılan para karşılığında ne alınabildiğindedir.

İşte biz, bu bakımdan Sovyet işçilerinin yüksek olarak gösterilen ortalama aylık beşyüz ruble, yani saat başına 2,40 ruble kazançlarına karşı, bu para ile ne alabildiklerini ve Türk işçisinin de yevmiye ortalama kazancını saat başına otuz yedi buçuk kuruş hesabiyle günde sekiz saatten 300 kuruş olarak hesapladık. Havzadaki işçilerimizin ve memleketin gerek devlet ve gerekse hususî fabrikalarında çalışan işçilerimizin günlük kazançlarının her halde ortalama 300 kuruştan daha aşağı düşmediğini şüphesiz siz de teslim edersiniz. Soyvetler, küçük büyük bütün ücret ve maaşları toplayarak ortalama bir hesap yürütüyorlar. Biz ise, yalnız ortalama işçi kazancını esas olarak alıyoruz ve mukayesemizi buna göre yapıyoruz.

Şimdi, gelelim mukayesemizin ölçüsüne ve şekline. Yapacağımız mukayese şudur: Saat başına 2,40 ruble kazanan Sovyet işçisi, Sovyetlerde bir kilo ekmek, bir kilo et, bir kilo makarna ve saire almak için acaba kaç dakika veya saat çalışıyor; günde 300 kuruş kazanan Türk işçisi aynı şeyleri alabilmek için kaç saat çalışıyor? İşte, mukayesemizin ölçüsü bir emek ölçüsüdür ki, işçiler için bundan daha sağlam, daha dürüst bir ölüç olmadığı aşikârdir.

Sovyet işçisinin bu şeyleri alabilmesi için ne kadar çalışması lâzım geldiğini hesaplayabilmek için de, geçen senenin sonunda Sovyetlerin, hayatı ucuzlatmak için eşya fiyatlarını son derece indirdiklerini büyük bir tantana ve velvele ile ilân ettikleri ve Sovyet hükûmetinin 14 Ocak 1947 tarihli kararnamesi ile yürürlüğe giren ve Sovyet hükûmetinin resmî gazetesi olan Pravda gazetesinin 15 Ocak 1947 tarihli nüshasında resmen ilân edilen yeni fiyatları esas olarak aldık. Bizim fiyatlarımız ise, bugün memleketimizde cari olan serbest satış fiyatlarından alınmıştır. Beni gayet dikkatle dinlemenizi çok rica ederim.

Şimdi, gelelim mukayesemize:

				Bunu almak için		Saat	Dakika	
Sovyetlerde	1 kilo ekmek	7	rubledir.	Sovyet	işçisi	2	55	çalışır.
Türkiyede	» » »	36,5	kuruştur.	Türk	»		58	»
Sovyetlerde	» » Sığır eti	30	rubledir.	Sovyet	»	12	30	»
Türkiyede	» » » »	150	kuruştur.	Türk	»	4		»
Sovyetlerde	» » makarna	10	rubledir.	Sovyet	»	4	10	»
Türkiyede	» » »	70	kuruştur.	Türk	»	1	52	»
Sovyetlerde	» » şeker	15	rubledir.	Sovzet	»	6	15	»
Türkiyede	» » »	133	kuruştur.	Türk	»	3		»
Sovyetlerde	» » sade yağ	64	rubledir.	Sovyet	»	26	40	»
Türkiyede	» » » »	500	kuruştur.	Türk	»	13	20	»
Sovyetlerde	» » yerli çay	160	rubledir.	Sovyet	»	66	40	»
Türkiyede	» » » »	1200	kuruştur.	Türk	»	32		»
Sovyetlerde	» » kahve	75	rubledir.	Sovyet	»	31	15	»
Türkiyede	» » »	625	kuruştur.	Türk	»	16	40	»
Sovyetlerde	» litre ayçiçiği yağı	30	rubledir.	Sovyet	»	12	30	»
Türkiyede	» » »	220	kuruştur.	Türk	»	5	52	»
Sovyetlerde	10 yumurta	16	rubledir.	Sovyet	»	6	40	»
Türkiyede	10 »	100	kuruştur.	Türk	»	2	10	»
Sovyetlerde	1 kilo sabun	40	rubledir.	Sovyet	»	16	40	»
Türkiyede	» » »	180	kuruştur.	Türk	»	4	48	»
Sovyetlerde	1/2 lit. bira	7	rubledir.	Sovyet	»	2	55	»
Türkiyede	» » »	35	kuruştur.	Türk	»		56	»
Sovyetlerde	» » votka	60	rubledir.	Sovyet	»	25		»
Türkiyede	» » votka	350	kuruştur.	Türk	»	9	20	»
Sovyetlerde	20 sigara	8	rubledir.	Sovyet	»	3	20	»
Türkiyede	» »	20	kuruştur.	Türk	»		32	»
Sovyetlerde	yünlü işçi elbisesi	1400	rubledir.	Sovyet	»	348	20	»
Türkiyede	» » »	3750	kuruştur.	Türk	»	100		»
Sovyetlerde	işçi ayakkabısı	260	rubledir.	Sovyet	»	108	20	»
Türkiyede	» »	1800	kuruştur.	Türk	»	50		»
Sovyetlerde	pamuk erkek çorabı	17	rubledir.	Sovyet	»	7	5	»
Türkiyede	» »	120	kuruştur.	Türk	»	3	12	»
Sovyetlerde	madeni kol saatı	900	rubledir.	Sovyet	»	375		»
Türkiyede	» »	2000	kuruştur.	Türk	»	53		»

Sizleri daha fazla yormamak için mukayeseyi burada kesiyorum. Bu mukayeseden şu netice çıkıyor: Adlarını saydığım yiyecek maddelerinden alabilmek için bir Türk işçisinin bir saat çalışmasına karşılık, bir Sovyet işçisinin üç saat çalışması, yine adlarını saydığım giyim eşyasını alabilmek için bir Türk işçisinin bir saat çalışmasına mukabil bir Sovyet işçisinin en az dört saat çalışması zarurî bulunmaktadır.

Demek ki, Sovyetlerin «işçi cenneti» dedikleri memleketlerinde bir içşinin kazancı, bizim işçimize göre, ortalama üç buçuk kere daha azdır.

Şurasını da unutmayalım ki, Sovyet işçisi bu kazanciyle evvelâ karnını doyurmak ve giyinmesine lâzım olan eşyayı satın almak mecburiyetindedir. Yurdumuzda ise, bilhassa kömür havzasında, işçilerimiz parasız olarak yedirilmekte, giydirilmekte ve barındırılmaktadır. Bunu da hesaba katarsak, aradaki farkın ne kadar büyük olduğu kendiliğinden ortaya çıkar.

Bu mukayese, bize bir şey daha gösteriyor. O da, Rusya'yı işçi cenneti yapmak iddiasiyle ortaya atılan ve bu uğurda milyonlarca insanı öldüren milyonlarca işçiyi esir, köle gibi çalıştıran bolşevik idaresindeki bir işçinin kazandığı para ile orada elde ettiği erzak ve saireye nazaran; bizim, hiçbir iddiamız olmadan, hiç bir ferdin kanını dökmek değil burnunu bile kanatmadan, ne işçilerimiz, ne sendikalar tarafından hiç bir tazyike maruz kalmadan, sırf bir insan olarak, ancak Türk milletçiliğinden ve kardeşliğinden ilham alarak işçilerimize temin edebildiğimiz kazançla bizim işçimizin daha çok erzak vesaire alabilmesidir.

Size, bir de şurasını büyük bir ehemmiyetle söylemeliyim ki, Sovyetlerde bu yukarıda isimlerini saydığımız erzak ve saireden bir çoklarının yalnız adları ve yalnız fiyatları vardır. Her istediğiniz yerde, her istediğiniz şeyi, her istediğiniz vakit bulamazsınız. Bulamayınca şikâyet de

edemezsiniz. Çünkü, bu erzak ve eşya, ilân olunan resmî fiyatlarla ancak hükûmet mağaza ve dükkânlarında satılır. Her hangi bir malın mevcut olmadığından dolayı şikâyet etmek, komünist hükûmetine karşı gelmek ve faşist olmak, rejimin baş düşmanı olmak demektir. Böyle bir şikâyeti yapan zavallılar, derhal bedava çalışma kamplarına gönderilirler. Rusya'da bir çok şeyler yoktur. Bunların başında gelen ve bolşevik rejiminde hiç bir vakit olmıyan ve hiç bir vakit te olmıyacak bir şey daha varsa, o da «şikâyet etmek hakkı» dır. Size bu vesile ile bir fıkra anlatayım:

Bu harpten sonra Lehistan'ın Rusya'ya verilen şehirlerinden birinde oturan bir Leh, eski başkentlerine, yani Varşova'ya gelir. Orada rastladığı Varşovalı bir ardakaşı: «Eh, anlat bakalım, orada nasıl yaşıyorsunuz?» der. Gelen: «Biz şikâyet etmiyoruz.» cevabını verir. Varşovalı: «Canım, komünist rejimi kurulduktan sonra burada bile hayat bu kadar berbat iken, sen nasıl oluyor da şikâyet etmiyoruz diyorsun?» Arkadaşı yine: «Şikâyet etmiyoruz.» deyince, Varşovalı hayretle: «Vallahi seni anlamıyorum!» der. En nihayet Varşovalının hayret ve teessürünü gören arkadaşı: «Hele bir şikâyet et de gör!» der.

Biraz evvel, bu erzak ve eşyanın ilân olunan resmî fiyatlarla ancak hükûmet dükkânlarından alınabileceğini söyledim. Hükûmet dükkânları dışında, karaborsada, pazar yerlerinde köylüler tarafından satılan malların fiyatları hükûmet fiyatlarına nazaran, daima 3-4 misli pahalıdır.

«Köylüler tarafından getirilen mallar» dedim. Sakın, köylülerin istedikleri gibi ekip, istedikleri kadar malı istedikleri fiyatlarda satmak hakkını haiz oldukları zannına kapılmayınız. Bolşevik hükûmeti, halkın ekmeğini, yani boğazını elinde tutabilmek ve halk üzerinde bu yoldan tahakkümünü yürütebilmek için, bir çoklarınızın şüphesiz işittiği kolhozları teşkil etti. Kolhoz şudur: Bütün topraklar hükûmetindir. Ne köylü, ne de işçinin toprak sahibi olmağa hakkı yoktur. Her köylü, mutlaka bir kolhoza aza yazılmağa ve kolhozun göstereceği işi yapmağa mecbur

olduğu gibi, kendi isteği ile kolhozdan ayrılarak başka bir yere ve hattâ başka bir kolhoza giremez.

Komünistler, Rusya'da iş başına geçmeden önce, köylülere: «Topraklar sizindir. Onları paylaşınız!» dediler. Vaziyete hâkim olduktan sonra da, köylülerin bütün topraklarını ellerinden alarak devletleştirdiler. Köylülerin hepsini hükûmetin gündelikçisi haline getirdiler. Köylüler toprağa sahip olamadıkları gibi, onların kolhozlarda yetiştirdikleri mahsuller de ellerinden alındı.

Köylülerin hep birlikte çalıştırıldıkları topraklardan elde ettikleri mahsullerin pek büyük bir kısmı hükûmetçe alındıkdan maada, son yıllarda onların evleri önünde sebze yetiştirmelerine müsaade edilen topraklardan aldıklarının büyük bir kısmını bile hükûmete vermeğe mecbur edildiler. Köylülerin bir inek ve üç koyun bulundurmalarına verilen müsaade de çok görülerek, bunlardan aldıkları sütlerden mühim bir kısmını ve hattâ tavukların yumurtalarından her yıl belli bir miktarını da hükûmete vermeğe mecbur edildiler.

Bu ağır durumdan açıktan açığa şikâyet edemeyen köylüler, bazı mıntakalarda gecenin karanlığından faydalanarak, köy meydanlarında birer tavuk asmış ve göğüslerine şu yazılar yazılı kâğıtları iliştirmişlerdi:

«Hükûmetin benden bir yılda istediği yumurtayı yumurtlayamıyacağım korkusu ile kendimi astım!»

Sovyetler diyarında her iş hükûmetin emri ile yapılır. Bütün mahsul onundur. O, istediği kadarını aldıktan sonra bir kısmını köylülere bırakır.

Oralarda, köylülere nasıl iş verilir, mahsul nasıl dağıtılır?

Her köyün topraklarında köylüler birlikte çalışırlar. Buna «kolhoz» derler. Bunların başında bir reisleri vardır. On, onbeş köylünün başında da bir çavuşları bulunur ki, buna da «Brigadir» derler. Köylüler daimî olarak bunların nezareti altında çalışırlar.

Her köy, hükûmetin tesbit ettiği cins ve miktardaki tohumu ekmeğe ve onun istediği miktarda mahsul yetiştirmeğe mecburdur. Hükûmet her kolhozun kaç dönüm toprak ekeceğini ve beher dönümden en az ne miktar mahsul alınması lâzım geldiğini önceden tesbit eder ve bu mahsulden en az ne kadarının hükûmete verilmesi lâzım geldiğini bildirir. Fevkalâde bereketsiz yıllarda, elde edilen mahsul hükûmetin tesbit ettiği asgarî miktarlardan da aşağı düştüğü zamanlarda hükûmet tarım bakanlığının memurlarını göndererek, her köyün mahsulünü keşfettirir ve bundan ne kadarını alacağını böylelikle tesbit ettirir. Hava şartları normal olan senelerde, mahsul, her ne sebeple olursa olsun, hükûmetin alacağını bildirdiği asgarî miktardan da az olduğu takdirde, hükûmet köylülerin fena çalıştıklarını veya mahsulün bir kısmını sakladıklarını ileri sürerek, mahsulün tamamını alır ve aradaki fark ile köylüye yemlik ve tohum için bıraktığı kısım için de köylüyü borçlandırır.

Bu, hububat için böyle olduğu gibi, bağ ve bahçe ve bostan mahsulleri için de böyledir. Sovyetlerin 7 Ağustos 1932 tarihli kanunu, bağ, bahçe ve bostanlarda çalışan köylülerin bir tek salkım üzüm veya bir tek mevya veya salatalığı bile evlerine götürmelerini yasak etti. Aksini yapanlar en şiddetli cezalara çarptırılır. Bir tek elma koparak çocuğuna götürenler bile yurtlarından sürülerek bedava işçi kamplarında çalıştırılmaktadır.

Köylüler, her yıl, ilk olarak hükûmetin kararlaştırdığı miktarı ona vermeğe, ve geri kalanından tohumluk ayırmağa mecburdurlar. Bundan sonra kalan kısım da biraz fazlaca ise, bunu da sözde «gönüllü teberru» olarak hükûmete bağışlamağa zorlanırlar. Bunlardan sonra, her köylüye çalıştığı «emek günü» hesabiyle hissesine düşen verilir, daha doğrusu onun hesabına geçirilir.

Sovyetlerde bütün fabrikalar, imalâthaneler devletindir. Hükûmet, fabrikalarında ve imalâthanelerinde yaptığı alât ve edevatı; kumaş, şeker gibi maddeleri; cam çivi, hırdavat

ve kereste gibi şeyleri gayet yüksek fiyatla hesaplayarak kolhozlara verir. Kolhozlardan cebren aldığı mahsuller için de son derece düşük bir bedel hesaplar. Bunun neticesi olarak ta, her kolhoz sene sonunda hükûmete borçlu kalır. Tabiatiyle kolhoz azaları olan köylüler de kolhoz tarafından alınan bu maddeler için kolhoza karşı borçlanmış olurlar. Buna binaen, hükûmete borcunu ödeyen kolhoz, kolhoza borcunu ödeyebilen köylü, her yıl küçük bir azınlıkta kalmaktadır. Bunların büyük bir çoğunluğu hükûmete karşı olan borçlarından kurtulamazlar.

Bu durumu köylüler de şöyle anlatırlar: «Onlar bize, toprak sizin, mahsul bizim.. Deniz sizin, balık bizim!. dediler; toprağı devletin, mahsulü hükûmetin yaptılar. Biz boş elle kaldık. Elimizdeki toprağımızı, yetiştirdiğimiz mahsulümüzü alarak bizi köleler haline getirdiler.» derler.

Zaten bolşevikler, milyonlarca köylünün isyan ve mukavemetine rağmen, onların topraklarını ellerinden alarak «Kolhoz» dedikleri bu müşterek toprağı, köylülerin ekmeğini, yani boğazını ellerinde tutmak ve onların kımıldanmalarına imkân vermemek için yapmışlardı.

Köylüler, ekmeğini, yiyeceğini olduğu gibi, başka eşyayı da serbestçe satın alamazlar. Bunları, hükûmet mağazalarından, ancak ellerinde teberru makbuzları olanlar — varsa — parasını ödiyerek alabilirler. Onlar aldıktan sonra mal kalırsa, diğerleri alabilirler. İşte orada «gönüllü teberru» da böyle yapılır, daha doğrusu böyle yaptırılır!

Bütün Rusya'nın, sonsuz tabiî zenginlik kaynaklarına, bütün halkın köleler gibi çalıştırılmalarına rağmen, Sovyetler diyarında halkın kullanacağı en zarurî eşya bulunmaz. Çünkü onlar, «Her şey devlet için» derler; her şeyi, dünyayı ellerine geçirmek için tasarladıkları harp hazırlıklarına, hariçteki bolşevik propagandalarına harcarlar. Onlar, halka yarayacak şeyleri yapan fabrikalar kuracaklarına, bütün kuvvetleriyle harp malzemesi yapan fabrikaların sayısını arttırırlar. Bundan dolayı da köylüler onlarla şöyle alay ederler:

«Bir komünist propagandacısı, köylülere, işçilere: «Beş yıl canla başla çalışırsanız, her birinizin birer bisikleti, 10 yıl çalışırsanız birer motosikletiniz, 15 yıl sonra birer otomobiliniz, 20 yıl sonra da birer tayyareniz olacak!» demiş. Köylüler, işçiler: «Acaba tayyareyi ne yapacağız?» diye düşünmüşler. Sonra birdendbire hepsi sevinmişler: «Yirmi yıl sonra tayyarelerimiz olursa, belki Sovyetler diyrının her hangi bir yerinde kibrit peyda olduğunu haber alırsak, bizim de alabilmemiz için oraya tayyarelerimizle vaktinde ulaşabilmemiz mümkün olur.» demişler.

Yiyecek ve giyecek eşya az olduğundan ve bunlar Sovyetler diyarında ancak hükûmet dükkânlarında bulunduğundan, bütün halk saatlerce bu dükkânlar önünde nöbet beklerler ve çok zaman da, geride kalanlar, hiç bir şey alamadan dönerler.

Komünizmin çıkmaz bir yol olduğunu bütün dünya açık olarak anladı. O idarede köylü ve işçilerin ne kadar feci bir durumda olduğu artık bütün çıplaklığile anlaşıldı.

Dünyanın en zengin hububat anbarı olan Rusya'da olduğu gibi, bugün kızılların işgali altında bulunan Lehistan, Yugoslavya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan gibi dünyanın en zengin ziraat memleketlerinde de komünist idaresi yüzünden, köylüler şimdi bütün tarihlerinde görmedikleri yoksuzluklara, açlıklara maruz kaldılar. Bu yılın Ocak ayında Bulgaristan, Yugoslavya ve Romanya köylerinde korkunç açlık oldu.

Bolşevik boyunduruğuna düşmeden evvel Romanyanın büyük miktarda buğday ihtraç eden bir memleket olduğunu hepiniz bilirsiniz. Bugün orada kapkara bir kilo ekmek 80 ley, yani bizim paramızla 150 kuruştur. Şekeri ancak komünist partisine yazılı olanlara resmî fiyatla, onu da ayda adam başına 375 gram olarak vermektedirler.. Halk şekeri karaborsadan bulursa, pek yüksek bir bedelle alabilir. Mütehassıs bir işçi ayda 70 kilo, mütehassıs olmıyan da ayda ancak 40 kilo ekmek karşılığında çalıştırılmaktadır.

Hemen hemen bütün hususî dükkân ve atölyeler hükûmet, daha doğrusu komünist partisi tarafından müsadere edilmiştir.

Benim sizlere kısaca anlatmağa çalıştığım Sovyetler diyarındaki ve onların işgal ettikleri memleketlerdeki köylü lerin ve işçilerin bu feci durumları hakkında bütün dünyada yüzlerce, binlerce kitap basıldı. Ben, size ancak hakikati, onun da onda birini söyledim. Bunun böyle olduğunu yalnız aydınlar değil, Sovyetler cehenneminden kaçabilmiş olan Rus ve başka milletlerden bütün köylüler ve işçiler tasdik ettiği gibi, komünistlerin sözlerine, vaitlerine inanarak «Komünist cenneti»ne gitmiş ve sonra ölümü göze alarak oradan kaçmış olanlar da Rusya'nın korkunç bir cehennem olduğunu tasdik ettiler; bu hakikatleri herkese bildirmeyi bir borç tanıyarak kendi memleketleri basınına, köylü işçi arkadaşlarına bütün oralarda gözleriyle gördükleri o faciaları etraflı olarak anlattılar.

Komünistlerin yalanlarına inanarak onlara taraftar olmak, yalnız vatana hiyanetlik değil, bütün milleti açlığa, dinsizliğe, aile başsızlığına, ahlâksızlığa sürüklemektir. Bu, «Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmak» tan da beterdir.

Komünist idaresi, cennet değil, her tarafta korkunç bir cehennem yarattı. Bu cehennemde en büyük ıstırabı köylüler ve işçiler çekmektedir.

Gelelim bizim inkılâbımıza ve bizim köylü ve işçilerimizin durumlarına:

İnkılâbımızın gayesi ve çerçevesi, kendi milletimizin medenî, iktisadî seviyesini yükseltmektir. Biz, hiç bir millete yolumuzu kabul ettirmek iddiasında değiliz. Hiç bir milletin zoru ile, hile ve tezviri ile de yolumuzdan ayrılmayacağız. İnkılâp esaslarımız ve bunlara göre gelişmemiz, Türk milletini kuvvetlenmeye, yükselmeye, refaha götürüyor, daima ve ilelebet de götürecektir.

Aziz kardeşlerim,

Bilirsiniz ki, yurdumuzda cumhuriyeti ilân etmemizle tarihimizde yepyeni bir devir açıldı. Bizim cumhuriyetimiz halk hâkimiyetine dayanmaktadır. Bu temel, bizde sınıf veya herhangi bir azlığının hakimiyetine, diktatörlüğüne yol vermez. Bu temel, bizim mukadderatımızın, halkımızın çoğunluğunun dileğine göre yürütülmesi demektir. Bundan dolayı, bunu tam sağlayabilmemiz için, bizim de demokrasimizi genişletmemiz, kuvvetlendirmemiz elzemdi. İnkılâbımızın tabiî gelişmesi, bize, bunu gerçekleştirmek imkânını verdi.

Siyasî durumumuz bakımından, biz şimdi, dünyanın uzun devirlerdenberi demokrasiyle idare edilen memleketleri safına girdik.

Bundan ancak kırk yıl evvel hürriyet bayrağını açarak, asırlarca süregelmiş korkunç istipdattan kurtulmuştuk.

Bu kadar kısa bir zamanda birçok harpler, korkunç sarsıntılar da geçirmiş olmamıza rağmen, halkınızın siyasî, idarî hiçbir hakkını tanımıyan bir devirden, bugün onun bütün hak ve hürriyetleri tanınan ve yaşatılan demokrasi rejimine ulaşmış bulunuyoruz. Türk tarihinin kudretine, Türk milletinin sezişinin sağlığına dayanan bize hâs bu hızlı demokrasi gelişmemiz de, istiklâl savaşımız, inkılâp hamlelerimiz gibi, dostu, düşmanı şaşırtmış olan tarihî zaferlerimizden biridir. Erkek, kadın, zengin, fakir bütün Türkleri, bütün Türk milletini siyasî ve idarî mukadderatında efendiliğe yükseltmiş ve daha da yükseltecek olan bu gelişmemizi de bütün milletimizin, bütün Türk köylülerinin, Türk işçilerinin daima her şeylerinden aziz tanıdıklarını, dost, düşman görecektir. Her gün biraz daha Türk tarihiyle, Türk vicdaniyle yoğurularak gelişecek, kuvvetlenecek olan demokrasimizi Türk milleti bir daha hiçbir kuvvetin, hiçbir düşmanın sarsmasına fırsat vermiyecektir.

İşte, her biri Türk tarihinde ve Türk vicdanında dai-

ma hürmet ve rahmetle anılacak olan Türk inkilâpçıları, Türkün kahraman evlâtları, Enverler, Talâtlar, Atatürkler, İnönüler, kırk yıllık inkilâp yolumuzla halkımızı böylece esirlikten efendiliğe yükselttiler. Onu, kendi siyasî, idarî mukadderatına hâkim kıldılar. Bugün kurulmuş ve yarın kurulacak Türk siyasî partileri de bu yolda yürüyerek, bu mesut gelişmemizi, bu halkçılığımızı her gün biraz daha kuvvetlendireceklerdir.

Evet Türk çoğunluğu aydın değildir. Fakat o, esirlikle efendiliği ayırdedecek durumdadır. O, kendi hâkimiyetini, kendi demokrasisini de yurdu ve bayrağı gibi mukaddes tanıyarak, onu canla, başla müdafaa edecektir.

Artık hangi bayrakla çıkarsa çıksın, hiçbir kuvvet Türk tarihini gerisin geriye akıtamıyacaktır. Artık hangi kisveye bürünürse bürünsün, hiçbir şeytan, Türk milletini, Cumhuriyetten halk hâkimiyetinden, demokrasiden ayıramayacaktır. Düşmanlarımız: «İyi amma inkilâbımız, halk hâkimiyetimiz demokrasimiz Türk köylüsünü, Türk işçisini bolluğa, refaha ulaştıramadı. Onların dertlerini, sıkıntılarını azaltamadı. Onları siyasî efendilikten ziyade geçimlerinin bolluğu alâkadar eder. Türk inkilâpçıları, Türk köylüsünün, Türk işçisinin yaşamasını yükseltemediler. Onları bolluğa kavuşturamadılar..» diyorlar.

Türk inkılâpçıları, hiç bir zaman sihir, keramet veya elçabukluğu ile yurdumuzu birden cennet bolluğuna kavuşturacaklarını vaat etmediler Bugün de bütün Türk aydınları, Türk köylüsünün, Türk işçisinin bugünkü durumundan memnun değillerdir. Hepimizin candan dilediğimiz ve daima dileyeceğimiz, her Türk ocağının daima ışıklı, rahat, dertsiz, sıkıntısız olmasıdır. Türk yurdunun her köşesi, her Türk köylüsü, her Türk işçisi buna, bu mesut güne de ancak Türk inkilâpçılarının ve bütün halkımızın elbirliğiyle kavuşacaktır.

Bu nasıl olacak?

Aziz kardeşlerim,

Demokrasi, hepimize siyasî tenkit kapılarını açtı. Her vaziyeti dilediğimiz gibi tartışmada hürüz. Fakat, bu hürriyetimiz gözlerimizi doğruyu görmeyecek kadar körletmemelidir. Bu hürriyetimiz, daha iyisini başarmak için yapılan çırpınmalara kıymet vermeyecek kadar bizleri ümitsizliğe sürüklememelidir. Türk inkilâpçıları bu mübarek yurdu hangi durumda buldular? Bunu hepiniz bilirsiniz. Onlar hazinemizde bir tek altın olmadıktan başka, yüz milyonları aşan borcun yükü altında idiler. Memleketimizin dört tarafında yabancı sermayesiyle işleyen şirketler, onlara en elverişli şartlarla gelirlerimizin büyük kısmını alıp götürüyorlardı. Şimendiferlerimiz az, yollarımız harap, bir tek fabrikamız yoktu. Bu durumda bu yurdu nasıl müdafaa edebilecektik? Her şeyden önce borcumuz, yurdumuzun savunmasına, devletimizin imkânlarının kuvvetlenmesine önem vermemiz değil miydi? Evet, devletin bütün gelirinin köylünün ve işçinin kalkınmasına harcanmasını kim istemezdi? Fakat biz bu gaflete düşseydik, devletimizin bugünkü kudretini sağlamamış olsaydık, bugün bu yurt, bu millet nasıl ayakta dururdu? Her millet böyle gafletlere gidebilir. Fakat tar h boyunca, bilhassa iki, üç asırdan beri daima, sonsuz, haksız düşmanlıklara, harplere uğrayagelmiş olan Türk milleti, yarın karşısına dikilecek tehlikeleri nasıl düşünmezdi?

En kutsî borcumuz olan devletimizi, devletimizin savunmasını kuvvetlendirmeyi ön plâna almış olmamıza ve bundan dolayı, dilediğimiz gibi, köylülerimizi, işçilerimizi kalkındıramamış olmamıza rağmen acaba Türk köylüsünün, Türk işçisinin durumunun iyileşmesi için hiç bir şey yapılmadı mı?

Aziz kardeşlerim,

Türk köyüslünün kalkındırılması, davalarımızın en çetini, en zorudur. Bu, memleketimizin bütün gelir kaynak

larının işletilmesi, düzenlenmesi, kuvvetlendirilmesiyle halledilecektir. «Bugünden yarına Türk köyleri, kasaba binaları gibi sağlam, ışıklı olacak. Türk çiftçileri toprağını makinelerle işleyecek. Türk köylüsünün kesesi altınla dolacak..» diyenler onun hakikî dostu, onu candan düşünen ve sevenler değillerdir.

Elbette bir gün bu millet o mesut duruma ulaşacaktır. Fakat bu, bugünkü gelişmemizin sarsılmamasiyle, milletimizin elbirliğiyle, canla başla çalışmasiyle temin edilecektir. O günün en kısa bir zamanda gelmesini candan dilemiyecek hiçbir vicdanlı Türk bulunamaz. Hepimizin baş dileğimiz elbette budur. Her dileğini el birliğiyle gerçekleştirmiş, her zorluğu yenmiş olan bu millet, bu dileğini de az zamanda sağlayacaktır.

Bugün ve yarın yurdunu seven bütün Türk aydınlarının en ziyade önem verdikleri ve vermeye mecbur oldukları en kutsal iş, Türk köylüsünü bolluğa, refaha ulaştırmak olacaktır.

Biz, bütün partilerimizin Türk Yurdu'nun müdafaasında daima ayni cephede, ayni imanla birleşeceklerinden ne kadar eminsek ve bundan nasıl sonsuz sevinç duyuyorsak, ayni iman ve kanaatle bütün partilerimizin Türk çoğunluğunu, Türk köylü ve işçilerini yükseltme yolunda birbirleriyle kuvvetle yarışa çıkacaklarına da katiyetle inanıyoruz. Onlar, kuvvet ve muvaffakıyetlerini, ancak bununla sağlayabileceklerdir. Başka türlü hareket edemezler. İşte, bol söz ve vaatle değil, bu yarışta, bu müsbet iş yapma yarışında birinci gelen, Türk çoğunluğunu bolluğa ulaştıran parti, Türk milletinin kalbini, şükranını , Türk tarihin n takdirini kazanacaktır. Bu da Türk köylü ve işçilerinin kalkınmalarının en büyük sigortasıdır.

Haktan, doğrudan, nsaftan uzaklaşmayarak sizlere şunu da söylemek borcundayım ki, inkılâbımızdanberi Halk Partisi hükûmetleri tarafından Türk işçilerine tanılan: iş kazaları ve meslekî hastalıklar sigortası, analık halleri sigortası, işçi sendikaları kurma hakkı ve yakında tatbikine ge-

çilecek olan ihtiyarlık sigortası gibi hakları, bütün dünya işçileri çetin mücadelelerle en az elli yılda e'de ettiler. Bunlardan başka hepinizin bildiğiniz sağlığı koruma, yedirme, giydirme ve barındırma gibi, dünyanın hiçbir memleketinde işverenler tarafından sağlanmayan sosyal yardımlar memleketimizde sizlerin hiçbir talebiniz olmadan hükûmetimizin bir işaretiyle muntazaman sağlanmaktadır. Türk inkilâpçılarının, Halk Partisinin, halkımızın refahına, yükselmesine yarayan esasların biran evvel gelişmesini en kutsal borçları saydıklarının bundan daha iyi bir delili olur mu? Yukarıda Rusya'da ve komünistlerin baskıları altında bulunan memleketlerdeki işçilerin durumlarının ve geçinme şartlarının ağırlığını anlattım. «Sovyet cenneti» ndeki bir işçinin, ayni miktardaki bir yiyecek, giyecek alması için bizim işçilerimizden en az üç buçuk kere daha fazla çalışmaya mecbur olduğunu, bu saatleri her madde için tesbit ederek söyledim. Gerek bunları ve gerekse sizlere söyleyeceklerimin her birisini her zaman, herkese karşı isbata hazırım. Bunları ben en sağlam Rus ve ecnebi kaynaklarından aldım.

Aradaki bu geçinme farkından başka, komünistlerin bir iddiaları da bütün vünyada kendilerinin köylü ve işçilere en ziyade sosyal yardımda bulunduklarıdır. Biz bu hususta da ödevimizi, bütün yurdumuzda dilediğimiz gibi, başardığımızı iddia etmiyoruz. Bu yolda da yapılandan ziyade, yapılması lâzım geleni düşünüyoruz. Buna rağman hiç kimse, memleketimizin hiç bir yerinde işçilerimizin durumunun yerinde saydığını söyliyemez. Bazı bölgelerimizde, bazı işlerimizde, düne nazaran elde ettiğimiz fark büyüktür Bilhassa devlet müesseselerimizde, düne nazaran elde edilen neticeler her Türkü sevindirecek önemdedir. Bütün vicdanımızla dilediğimiz, hem bu hayırlı inkişafın hızlandırılması ve hem de hususî müesseselerde çalışan işçilerimizin durumlarının da iyileştirilmesi için daha sıkı ve daha ciddî tedbirler alınmasıdır. Hem bu farkı gidermek ve hem de her tarafta işçilerimizin hukukî durumlarında

yapılan gelişmeleri sağlamak ve sosyal yardımı kuvvetlendirmek gayesiyle 8 Haziran 1945 de kurulmuş olan Çalışma Bakanlığımız, sessiz, patırdısız memleketimizin her tarafında çalışmaktadır. Uzun devirlerin ciddiyetle ele almadığı daha doğrusu alamadığı bu her bakımdan en önemli teşebbüsümüzün de gün geçtikçe zorlukları yenerek tam verimli bir yola gireceğinden elbette şühpe edemeyiz.

İşçilerimize bugün yapabildiğimiz sosyal yardımın en yükseğinin siz kömür havzalarımızda çalışan kardeşlerimize yapılmakta olduğunu buradaki tetkiklerimden öğrendim. Sizlere senede otuz milyon lira ücret ödenmektedir. Bundan başka, sizlerin barındırma, yedirme, yıkama, sağlık ve kültür işleriniz için de her sene on altı milyon lira harcanmaktadır. Yani size verilen ücretten başka, onun yarısından fazlasını, % 55 ini de milletimiz, sizin rahatlığınız için vermektedir. Sizin yevmiyenizden başka, günde, sizin her biriniz için 165 kuruş daha sarfedilmektedir.

Türkiye'de Demir ve Çelik fabrikaları işçilerimize verilen senevî ücret, yevmiye, prim ve ikramiye altı milyonu geçiyor. Sosyal yardım olarak da, yani meccani yemek, işçi elbisesi, ücretli izin, evlenme, doğum, çoçuk zammı, sigorta yardımından faydalanamıyalara yapılan hastalık yardımı gibi yardımlar için de bir milyon iki yüz bin lirayı mütecaviz yardımda bulunulmaktadır. Yani onlara verilen ücrete nazaran % 20 kadar da, bu suretle yardımlarda bulunulmuş oluyor.

Sovyetler diyarını bırakınız. Dünyanın en sayılı medenî memleketlerinde bile, işçilerine bu kadar yüksek sosyal yardımda bulunan müesseseler yoktur, diyebiliriz.

Bugünkü bu hayırlı gelişmeyi, sizler, dünkü işçilerimizin barındıkları barakalarını, yediklerini, çalışma şartlarını, hastalığa ve kazaya uğradığı zamanlardaki acıklı durumlarını gözönüne getirerek de anlar ve tasdik edersiniz. Yine tekrar edeyim ki, hiçbir Türk evlâdı bunu çok

görmez, göremez. Hepimizin gayesi, hem bunu kuvvetlendirmek ve hem de bütün işçilerimizoin bu duruma gelmelerini görmektir. Yine tekrar edeyim ki, Türk köylüsünün, Türk işçisinin bolluğa kavuşması, kalkınması ve yükselmesi hepimizin en mukaddes, en temelli gayemizdir. Ve buna hepimiz, candan birlikle ve her gün biraz daha gayretlerimizi arttırarak ulaşacağız.

Yüzde yüz inanıyorum ki, içinizden hiç biriniz bu gayemize ulaşmamız için de Rusların ve komünistlerin bizlere örnek olmasını dilemezsiniz.

Kardeşlerim,

Osmanlı imparatorluğuna «Hasta Adam» adını veren Çarlık Rusyası, asırlarca Imparatorluğumuzda yaşayan bütün hıristiyan milletleri aleyhimize kışkırtarak devletimizi parçalamağa, mirasımıza konmağa çalıştı. «Türkler, 25 yıldan fazla barış devri görmemelidirler.. Onların derlenip toplanmalarına imkân verilmemelidir.» diyen Çarlık emperyalizmi, bize 240 yıl içinde 13 defa harp açmıştı; ve biz de 50 yılımızı Çarlığın bu mel'un saldırışlarına karşı devletimizi müdafaa için harple geçirdik.

Şimdi de kızıl emperyalist moskoflar, bizim 25 yıldan fazla harpsiz kalmış olmamıza sinirleniyorlar. Her gün biraz daha devletimizi kuvvetlendirmemize, halkımızı kalkındırmağa çalışmamıza içerliyorlar. Hergün biraz daha dünyada kıymet ve itibarımızın artmasından kuşkulanıyorlar.

Bunlar da, tıpkı ecdatları gibi, bizimle dostluk muahedelerini daha bozmadan, bize dost görünerek, aleyhimizde Hitler Almanyası ile anlaşmağa çalıştılar. Bunu yürütemeyince, harp sonunda, her tarafta kendilerine büyük kıymet verilmesinden cesaretlenerek, bizim o sıralardaki yalnızlığımızdan faydalanarak kendilerine boyun eğeceğimizi hesapladılar. Bu hesaplarında da aldandıklarını görünce, şimdi radyolariyle, gazeteleriyle, her yolla, yine ec-

datları gibi, yeni dinleri komünistlik yoluyle bizi parçalamağa, bu suretle bizi zaafa uğratmağa çalışıyorlar. Bunun için de bilhassa sizlerin, Türk köylülerinin, Türk işçilerinin, onların dinlerini benimsemenizi diliyorlar.

Mahiyetini, ne olduğunu sizlere kısaca anlatmağa çalıştığım «cennet» leriyle sizleri aldatmağa çalışıyorlar. Onlar hâlâ sizlerin vicdanlarınızdaki yurt ve millet sevgisinin kuvvetini anlamak istemiyorlar . Onlar, hâlâ, sizlerin seziş ve kavrayış kudretinize kıymet vermiyorlar. Onlar, hâlâ, sizlerin hiç olmazsa küçük bir kısmınızın olsun, yalanlarına kanacağınızı, tuzaklarına düşeceğinizi umuyorlar.

Aziz kardeşlerim,

Söze başladığım zaman, size eski Türk tarihindeki bir iki vak'adan bahsetmiştim. Şimd de yeni tarihimizin mühim bir dönüm noktasını hatırlatacağım.

11 Ocak 1921 de Ulu Gazi Mustafa Kemal, birkaç arkadaşıyle Ankara Ziraat Mektebindeki kurmay binasının küçük bir odasında, sabaha kadar uykusuz, cepheden haber bekliyorlardı. 6 Ocaktanberi devam eden ve düşmanın üç misli tüfeğine, üç misli mitralyözüne, üç misli topuna karşı göğüs geren şanlı Mehmetçiklerimiz, Miralay İsmet Bey kumandasında, bütün mukadderatımızı temelinden değiştirecek tarihî bir zaferi kazanmak için dşümana karşı canla, başla döğüşüyorlardı. Gecenin karanlıkları dağılmağa, sabahın ilk ışıkları etrafı aydınlatmağa başlamıştı: sık ve sert adımlarla odaya giren bir zabitimiz, istiklâl savaşımızın ilk şanlı İnönü zaferini bildiren telgrafı getirmişti. Büyük Gazimiz, kahraman arkadaşı İsmet Beye gönderdikleri tebrik telgrafını, yüksek kadirşinaslıklariyle o âna kadar gelen bütün ümitsiz haberlere inanmayarak mutlaka muzaffer olacağımızı söyliyen muhterem Hamdullah Suphi Beye yazdırmışlar ve bu tebrikte: «Siz, İnönünde, yalnız

düşmanı değil, Türk'ün mâkus taliini de yendiniz.» buyurmuşlardı. Evet, o tarihî sabahın aydınlıkları nasıl gecenin karanlıklarını yemişse, o günden sonra Türk tarihinde Türkün mâkûs, kara zeval devri de bir daha dönmemek üzere geçmişe gömülüp gitti. Türkün nurlu, aydın kemâl devri açıldı.

Tarihimizin bu yeni gelişmesinin manası ve önemini anlamayanlar, anlamak istemeyenler, Türk taliini yeniden karartmak isteyenler, o gündenberi hesaplarında hep aldandılar.

Evet, nasıl ki Türk milleti, dün sözde din bayrağiyle aldatılamamış, Türk kardeşliği yıkılamamış, Türk esirliğe sürüklenememişse, bugün de, yarın da o, kızıl bayrakla ve onun yalan ve tezvirleriyle tarihinden, vicdanından millî gelişme yolundan, yurtta kardeşlik temelinden uzaklaştırılamıyacaktır.

Yurdumuzu parçalamağa istiklâlimizi, inkılâbımızı yıkmağa, bizleri birbirimize saldırtmağa kalkışan bu kızıl emperyalizme karşı, başta Türk kara taliini yenmiş ve onun her gün biraz daha nurlanması için mübarek başlarını tamamiyle ağartmış olan aziz Cumhurreisimiz olarak Büyük Millet Meclisimiz, hükûmetimiz, bütün partilerimiz, basınımız hep bir ağızdan: «Yurdumuz mudkadestir. Onun en kıraç bir parçasına bile dokunulamaz. İstiklâlimiz, inkılâbımız kutsaldır. Onun zerresi gölgelendirilemez. Bütün Türkler, bir annenin, Türk Yurdu'nun çocuklarıdır. Hepimiz candan kardeşiz. Aramıza nifak sokulamaz.» dediler.

Kahraman Türk ordusu da, Türk tarihinin temel kuvveti olan sevgili, yiğit Mehmetçiklerimiz de yıllardır bu mukaddes kararla sınırlarımızda uyanık bekliyorlar.

Sizler, siz Türk köylüleri, siz Türk işçileri, sizler ne diyorsunuz? 2200 yıldanberi «Türk yurdu her şeyden mukaddestir.» diyen ve canla, başla bu uğurda en ümitsiz durumlarda bile, binbir düşmanla savaşmış olan büyük Türk

milletinin mübarek şehitlerinin evlâtları olan sizler ne diyorsunuz?

«Türklerin vatan sevgisiyle dolu olan göğüsleri, mel'un ihtiraslara karşı daima demirden bir duvar gibi yükselecektir.» diyen Türk kahramanı Atatürk'ün ve bütün şehitlerimizin daima bize bakan mukaddes ruhları önünde sizler ne diyeceksiniz?

Evet, sizlerin vicdanınızı unutarak midenize, tarihihinizi, milletinizi unutarak fânî, şahsî dileklerinize kapılacağınızı uman düşmanlara sizler ne diyeceksiniz? Siyasî kanaatiniz ne olursa olsun, hangi durumda bulunursanız bulununuz, sizin de yurdumuza, istiklâlimize, inkılâbımıza gözdikenlere karşı Türk tarihinin, Türk vicdanının, her düşmana karşı daima veregeldiği cevabı vereceğinizden nasıl şüphe edilebilinir?

Geliniz hep birlikte bütün dost ve düşmanın işitmesi için, mübarek dedelerimizin ruhlarını sevindirmek için bütün kuvvetimizle bağıralım:

Türk yurduna, Türk istiklâline, Türk inkilâbına dokunulamaz. Ak veya kızıl dünyanın hiç bir emperyalist düşman kuvveti ve onun hiçbir tehdidi, hiçbir sinir harbi Türk'ü yıldıramaz.. Hiçbir yeni din ve bayrak adına yapılan tezvir ve yalanlarla Türk köylüleri, Türk işçileri aldatılamaz.. Türk kardeşliği yıkılamaz.. Türkün aydın, nurlu tarihi kapatılamaz.. Türk milleti zevale, esirliğe sürüklenemez..

Evet aziz kardeşlerim,

Geliniz, yine hep birlikte şanlı tarihimize, kahraman milletimize lâyık Türk evlâtları olarak, bir daha mübarek şehitlerimizin antlarını tekrarlayalım:

Ölüm var!... Esirlik yok!...

Fiatı 50 Kuruş